

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van**Kenmerk**

Z/25/082822 / D/25/181341

Portefeuillehouder

Arjan Noorthoek

Portefeuille

Ruimtelijke Ordening

Opsteller

Rijke, Susanne de

Onderwerp

beantwoording schriftelijke art 42 RvO van de VVD Woerden inzake Ruimte voor Defensie, juist in Woerden

Beantwoording van de vragen

Ruimte voor Defensie, juist in Woerden

Groei van onze krijgsmacht is van levensbelang om Nederland en het NAVO-grondgebied in een onrustige, snel veranderende en onveiligere wereld veilig te houden. Niet alleen door meer militairen, reservisten en materieel, maar ook door letterlijk meer ruimte aan de mannen en vrouwen van Defensie te geven. Die ruimte is nodig om te kunnen oefenen, zodat zij in elk scenario voorbereid inzetbaar zijn. Die ruimte is nodig voor het kunnen opslaan van munitie of drones. Die ruimte is nodig voor het leveren van bijstand aan bondgenoten in het kader van Host Nation Support. Zonder deze ruimte is een goede versterking van onze Defensie niet haalbaar.

Defensie werkt aan het onderzoeken van voorkeurslocaties voor extra uitbreiding in het kader van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie (NPRD), onder andere door het maken van een plan-MER. Dit traject mondt naar verwachting eind mei uit in een Nationale Beleidsvisie NPRD, waarop inwoners en (mede)overheden kunnen reageren. Ook nu lopen al gesprekken tussen Defensie en gemeenten over de locaties die in beeld zijn voor uitbreiding van oefenmogelijkheden of opslagcapaciteit. Het bieden van meer ruimte aan Defensie vraagt namelijk iets van de samenleving: niet alleen op nationaal niveau, maar ook concreet in provincies en gemeenten. Omdat het uiteindelijk in het belang van ons allemaal is om Defensie ruimte te geven, is een goede spreiding ervan ook meer dan vanzelfsprekend. De Woerdense VVD vindt dat onze gemeente al het mogelijke moet doen om een bijdrage te leveren aan de versterking van de krijgsmacht. Juist van Woerden mag Defensie dat verwachten, omdat er een speciale band tussen onze stad en Defensie bestaat. Het is prachtig dat die band zich uit in de naam van het Defensie-eiland en het Exercitieveld of in het (terug)plaatsen van herdenkingstekens aan de tijd dat van 1873 tot 1999 in

Woerden eerst de Centrale Magazijnen voor Militaire Kleding en Uitrusting en later de 637e Intendance Centrale Werkplaats gevestigd was. De defensiegeschiedenis van onze stad is ook terug te zien in de beëdiging van jonge militairen in de stad, zoals vorig jaar van het Regiment Huzaren van Boreel en in 2021 van het Regiment Bevoorrading- en Transporttroepen.

Daarom heeft de fractie van de Woerdense VVD de volgende vragen aan het college:

1. Deelt het college het standpunt dat Woerden bij uitstek welwillend tegenover het leveren van een bijdrage aan de versterking van de krijgsmacht moet staan, voor zover wij dat kunnen?

Voor zover dat mogelijk is zal er wanneer dat wordt gevraagd gekeken worden op welke manier er een bijdrage geleverd kan worden aan de versterking van de krijgsmacht. De gemeente heeft een positieve insteek om bij te dragen aan de doelstellingen van Defensie.

2. Lopen er op dit moment gesprekken tussen Defensie en de gemeente Woerden over het bieden van ruimte aan de groei van de krijgsmacht? Zo ja, over welke ruimtebehoefte gaat het? Hoe stelt het college zich in deze gesprekken op?

Nee, er zijn geen gesprekken tussen Defensie en de gemeente Woerden.

3. Indien er geen gesprekken (meer) gaande zijn, is het college bereid proactief bij Defensie aan te bieden samen te onderzoeken welke bijdrage Woerden aan de ruimtebehoefte van Defensie kan leveren, primair binnen de kaders uit het NPRD, maar eventueel ook daarbuiten? Daarbij valt te denken aan behoeften die in beginsel goed in onze gemeente op te vangen zijn, zoals ruimte voor oefeningen of opslag van materieel.

De gemeente staat voor veel ruimtelijke opgaven (landbouw, natuur, energie en woningbouw) die allemaal ruimte vragen binnen de gemeente. Het college ziet geen ruimte om pro actief te onderzoeken met Defensie welke bijdrage wij hieraan kunnen leveren.

Eind mei zal naar verwachting de Nationale Beleidsvisie NPRD door het kabinet worden vastgesteld, waarna gemeenten kunnen reageren.

4. Is het college van plan om namens de gemeente Woerden een zienswijze in te dienen en zo ja, kan al worden aangegeven welke strekking deze zal hebben / op welke punten deze betrekking zal hebben?

De onderzoeksresultaten van de PlanMER worden meegenomen in het Ontwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie. Hierin komen de voorkeurslocaties te staan van de verschillende ruimtebehoeften. Mocht hiervoor aanleiding zijn dan zal hier een zienswijze op worden ingediend.

Voor zover de VVD-fractie heeft kunnen nagaan, is de gemeente Woerden in elk geval in beeld als het gaat om de behoefte aan extra laagvlieggebieden voor helikopters. De behoefte om militairen te trainen in laag vliegen is door de Russische inval in Oekraïne bevestigd. De bestaande laagvlieggebieden zijn in de jaren '50 aangewezen, maar zijn steeds lastiger inzetbaar door planologische regimes, de komst van windturbines en het feit dat vliegers deze gebieden te goed kennen om adequaat te oefenen. Een van de acht gebieden die Defensie voor de aanwijzing van nieuwe gebieden onderzoekt, ligt deels op het grondgebied van de gemeente Woerden, in de polder Reijerscop. Hoewel het om de rand van het beoogde gebied gaat en doorgaans niet laaggevlogen wordt vlakbij snelwegen, heeft de VVD de volgende vragen.

5. Hoe kijkt het college naar de mogelijkheid dat dit gebied als oefengebied voor laagvliegen met helikopters wordt ingezet? Welke maatregelen neemt het college om met Defensie

omwonenden te betrekken, als deze locatie in de Nationale Beleidsvisie als voorkeurslocatie wordt aangewezen?

Door Defensie zijn informatiebijeenkomsten en bestuurlijke overleggen gehouden in de Provincies met betrekking tot de nieuwe onderzoekslocaties. De diverse onderzoekslocaties staan vermeld op de website van het minister van Defensie: [Infographic 13 ruimtebehoeften met meerdere locaties | Publicatie | Defensie.nl](#).

Het betreft in de gemeente Woerden de onderzoekslocatie voor laagvlieggebieden in de polder Reijerscop langs de A12. Ook in juni 2025 zullen er weer diverse informatiebijeenkomsten en online bijeenkomsten worden gehouden zodra het ontwerp Nationaal Programma Ruimte voor Defensie wordt gepubliceerd.

6. Ziet het college in de mogelijke komst van windturbines in Reijerscop – en breder langs de A12, zoals door Gedeputeerde Staten als kansrijk aangewezen gebieden – een probleem voor het op deze plek bieden van ruimte aan de luchtmacht? Zo ja, op welke wijze is of gaat het college over het oplossen van deze complicaties met Defensie in gesprek? Zo nee, waarom niet?

De Provincie Utrecht voert het gesprek met Defensie over de ruimtelijke opgaven binnen de Provincie. Op de bijeenkomsten met Defensie zijn windturbines ook besproken. Defensie heeft aangegeven dat windturbines geen belemmering vormen voor de laagvlieggebieden. Bij nieuwe ontwikkelingen van windturbines wil Defensie op voorhand geïnformeerd worden zodat gesproken kan worden over eventuele knelpunten en oplossingen. De gemeente gaat hier niet het gesprek over aan met Defensie. Het gaat hier over een gebied dat zich uitstrekt over meerdere gemeenten. De afstemming hierover wordt dan ook aan de provincie gelaten.

7. Hoe weegt het college het belang van versterking van de krijgsmacht tegenover de realisatie van de RES-opgave door de komst van windturbines in de Reijerscop?

Zoals onder vraag 3 ook aangegeven zijn er diverse ruimtelijke opgaven. Deze opgaven moeten een plek krijgen en hierbij weegt de gemeente de diverse belangen af.

8. Is het college bereid de Provincie Utrecht en de buurgemeenten, zoals Oudewater, waar al dan niet als gevolg van een provinciaal projectbesluit mogelijk windturbines binnen dit eventuele laagvlieggebied zijn voorzien, formeel en informeel te wijzen op het belang van het bieden van ruimte aan Defensie?

Dit is een afweging van de Provincie en de buurgemeenten zelf. Ook de Provincie en de buurgemeente Oudewater is op de hoogte van het NPRD.

9. In het vervolg van vraag 3: indien het realiseren van een laagvlieggebied op deze locatie om welke reden dan ook afvalt, gaat het college dan in gesprek over andere mogelijkheden om Defensie te ondersteunen?

Niet vanuit onszelf. Als defensie komt met een verzoek zullen wij hier actief in meedenken.

10. Hoe wordt de gemeenteraad betrokken bij de inzet van het college als bedoeld in de vragen 2 t/m 9?

Als er ontwikkelingen zijn waar de gemeente Woerden ook een rol in heeft dan zullen wij de raad informeren.

Bijlagen